

Revisionsplan 2026

Upplands Väsby kommun

Version 2026-02-17

Inledning

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, god revisionssed i kommunal verksamhet (såsom den definieras av SKR och Skyrev) och revisionsreglemente. Revisionen ska årligen granska all verksamhet. Den årliga granskningen sker genom grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av räkenskaperna.

Revisorerna prövar om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- räkenskaperna är rättvisande,
- nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda. Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen och fortlöpande under året i revisionskrivelser.

I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsinsatser för år 2026. Inriktningen baseras på revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan bli aktuell utifrån händelser i kommunen som inte kan förutses samt förändringar i omvärlden.

Revisionen består av de förtroendevalda revisorerna: Malin Lybecker (ordf.), Joe Frans (vice ordf.), Jan Fäldt, Ann Gotting Veide, Åke Barklund, Jon Niklasson samt deras sakkunniga biträde EY (Ernst & Young AB).

1. Risk och väsentlighet

Grunden för uppdraget och den planerade revisionsinriktningen är en väsentlighets- och riskbedömning som genomförs i samverkan mellan revisionskonsult och förtroendevalda revisorer. De förtroendevalda revisorerna beslutar om vilka fördjupade granskningar som ska göras, samt inriktning och omfattning av dessa. I sin bedömning har revisorerna beaktat riskernas väsentlighet och revisionsrisken det vill säga risken för att revisorerna gör felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen eller inte förmår lyfta fram väsentliga förhållanden som har betydelse för ansvarsprövningen.

2. Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen ska ge svar på hur nämnder och styrelser mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag samt om de har en tillfredsställande intern kontroll. Den bygger på en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt. Utgångspunkten är de mål och uppdrag som fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder.

Revisionen följer löpande nämndernas och styrelsernas arbete genom protokoll, beslutsunderlag, andra dokument och årsberättelser. Revisorerna träffar årligen kommunstyrelsens

presidium och ett urval av nämndernas presidier. Vid dessa träffar lyfts såväl generella som nämndspecifika frågor. Revisionen bedömer bland annat om styrelse och nämnder har:

- tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr-signalerna till verksamheten
- genomfört en egen riskanalys
- tar del av uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat och ekonomi
- beslutar om åtgärder vid avvikelser
- ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi
- tydliga beslutsunderlag och protokoll
- säkerställt att tillräcklig kompetens finns i organisationen

Utifrån revisionens riskanalys kommer följande frågor särskilt att lyftas för diskussion med ansvariga nämnder:

Kommunstyrelsen	Ekonomistyrning IT-styrning och IT-säkerhet Förhållningssätt till mål, uppdrag och prioriterade verksamheter Uppsikt över nämnder och bolag Väsby Entré och andra exploateringsprojekt Utskottens arbete i förhållande till kommunstyrelsen Trygghetsarbetet Kompetensförsörjning / Chefsomsättning Agenda 2030 Krisberedskap och kontinuitet Välfärdsbrott Investeringsprojekt
Teknik- och fastighets- utskott	VA-planering Trafikplanering och trafiksäkerhet Kompetensförsörjning
Bygg- och miljönämnd	Styrning och uppföljning av tillsynsverksamhet Tillsynsverksamhetens kapacitet Bygglov – Volymutveckling, handläggning Självfinansieringsgrad i nämndens verksamheter Rekrytering / bemanning
Kultur- och fritids- nämnd	Styrning och uppföljning av idrottslokaler, bibliotek och kulturskola Nya simhallen Nyttjandegrad i lokalerna Intern kontroll kopplat till föreningsbidrag

Omsorgsnämnd	Ekonomistyrning Upphandling, avtalsuppföljning och inköp Brukarnas nöjdhet, delaktighet, inflytande Införandet av LOU Införandet av kommunal utförare av hemtjänst Välfärdsbrott Införandet av ny socialtjänstlag
Socialnämnd	Ekonomistyrning Välfärdsbrott Kvalitetssäkring av externa utförare Förebyggande arbete Kompetensförsörjning Barn- och ungdomsperspektivet Integrering av familjerättsfrågor Införandet av ny socialtjänstlag
Utbildningsnämnd	Elevernas skolresultat Arbete mot skolfrånvaro Ekonomistyrning kopplat till egenregiverksamhet Gymnasieskolans attraktivitet Volymprognoser och känslighetsanalyser inom gymn./vux Elevhälsans organisering Elevers rätt till särskilt stöd Bristande likvärdighet mellan skolenheter
Valnämnden	Genomförande av val Valdeltagande Yttre påverkan
Överförmyndarnämnden	Rekrytering av gode män och förvaltare
AB Väsbyhem	Konjunkturkänslig byggmarknad Ägarstyrning
Brandkåren Attunda	Ny brandstation i Väsby Kostnadskontroll i upphandling Personalsituation

Under 2026 träffar revisionen kommunstyrelsen, omsorgsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och fastighetsutskottet.

Resultatet av den grundläggande granskningen sammanfattas i en särskild revisionsrapport. Granskningen mynnar ut i en bedömning av respektive nämnd med avseende på, om verksamheten sköts ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande, om den interna kontrollen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

3. Fördjupade granskningar

3.1 Granskning av inköp- och upphandlingsprocessen

Lagen om offentlig upphandling (LOU) reglerar inköp och upphandlingar inom offentlig verksamhet. Erfarenheter visar att efterlevnaden av lagen är förenad med ett antal svårigheter och risker för de upphandlande myndigheter som ska följa lagen. Ett återkommande mönster är att de upphandlande myndigheterna oftast har riktlinjer och rutiner samt tillräckliga kunskaper och stöd i form av IT-verktyg eller motsvarande på central nivå. Många inköp och upphandlingar, särskilt på direktupphandlingsnivå, sker dock ofta på förvaltningsnivå där det kan se annorlunda ut.

Revisorerna genomförde år 2017 en granskning av kommunens upphandlingsverksamhet. I granskningen rekommenderades kommunstyrelsen bland annat att vidareutveckla den interna kontrollen avseende inköps- och upphandlingsprocessen, exempelvis genom att kontrollera avtalstrohet genom stickprov. I revisorernas uppföljande granskning år 2019 framkom att uppföljning av avtal hade nedprioriterats av ekonomiska skäl.

Mot bakgrund av ovanstående, samt utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys, har revisorerna bedömt det som väsentligt att granska kommunens inköp- och upphandlingsprocess. Granskningen inkluderar även AB Väsbyhem.

3.2 Granskning av välfärdsbrott inom föreningsbidrag

Välfärdsbrott innebär att offentligt finansierade trygghetssystem inom stat, region och kommun utnyttjas för egen vinning av privatpersoner, företag eller föreningar. Det handlar framför allt om olika typer av bidragsbrott och bedrägerier. I Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20) lyfts flera utmaningar kopplat till kommuners utbetalningar av föreningsbidrag. Bland annat är de villkor som kommuner ställer upp för att en förening ska få bidrag ofta svårtolkade och kan vara svåra att följa upp. Vidare är det inte alltid tydligt vem som bär ansvaret för en viss åtgärd i föreningsverksamheten.

Revisorerna genomförde år 2025 en granskning av kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Granskningen visade att det fanns brister i gemensamma rutiner för uppföljning av att föreningar följer bidragsreglerna. Vidare visade granskningen att kontroller av föreningsverksamheter genomförs i låg utsträckning.

Revisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys samt mot bakgrund av ovanstående bedömt det som väsentligt att genomföra en granskning avseende kommunens arbete för att motverka välfärdsbrott inom föreningsbidrag.

3.3 Granskning av lokalförsörjningsprocessen

En ändamålsenlig lokalförsörjningsprocess är väsentlig för att tillgodose kommunens lokalbehov i kvantitativt, kvalitativt och ekonomiskt avseende. Processen ska präglas av såväl långsiktig planering som beredskap för nytillkomna lokalbehov samt avyttringen av överflödiga lokaler. En växande äldre befolkning och ett minskat barnafödande leder till förskjutningar i efterfrågan på kommunala lokaler. Samhällets demografiska förändringar gör att behovet av förskolor och skolor minskar samtidigt som kommuner är i större behov av anpassade vård- och omsorgslokaler. Lokalförsörjningsprocessen blir därmed ett av de viktigaste verktygen för att omsätta demografiska prognoser i praktisk verksamhet.

Revisorerna genomförde år 2021 en granskning av kommunens strategiska lokalförsörjningsprocess. Granskningen visade att effektiviteten i lokalkostnader och lokalnyttjande inte följdes upp och analyserades i tillräcklig utsträckning.

Mot bakgrund av ovanstående, samt utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys, har revisorerna bedömt det som väsentligt att genomföra en granskning avseende kommunens lokalförsörjningsprocess.

3.4 Ytterligare granskningar tillkommer

Revisionen bevakar kontinuerligt styrelsens, nämndernas och bolagens verksamhet. Risker analyseras och omvärderas löpande. Ytterligare granskningsinsatser kan tillkomma under året.

4. Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Granskning av delårsrapport och årsredovisning består av flera olika delar. Samtliga delar genomförs av EY på uppdrag av revisorerna. Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed. Rådet för kommunal redovisning (RKR) är normbildande för god redovisningssed.

Granskning av räkenskaperna görs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Den omfattar granskning av:

- årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys,
- driftredovisning och investeringsredovisning samt noter
- koncernredovisning
- förvaltningsberättelse
- delårsrapport

Inom ramen för granskningen av korrekt redovisning ingår att granska och utvärdera kommunens rutiner och interna kontroll kopplat till redovisningsprocesser. Granskningen omfattar genomgång och bedömning av kommunens väsentliga redovisningsprocesser. Exempelvis gäller detta hantering av löner, leverantörsfakturor, materiella anläggningstillgångar, momsredovisning, bokslutsprocess, attester, etc. I granskningen ingår också test av att rutinerna och

den interna kontrollen fungerar. Ett antal nämnder väljs ut för genomgång och bedömning av internkontrollplaner utifrån ett redovisningsperspektiv.

I granskningen av årsbokslutet vägs de överväganden och bedömningar in som gjorts vid den löpande granskningen och granskningen av delårsrapporten. Kommunens metoder för framtagande av årsbokslut bedöms liksom hur anvisningar har tillämpats. I granskningen ingår också kontroll av att uppställningen av balanskravsutredningen har skett i enlighet med lag och god redovisningssed, att uppgifterna i utredningen är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper samt att nyckeltal är korrekt beräknade.

5. Uppföljning av tidigare granskningar

En väsentlig del i revisionens arbete är att följa upp tidigare granskningar för att se vilka resultat granskningarna givit. Syftet är att granska de åtgärder som vidtagits inom identifierade förbättringsområden samt vilka resultat som uppnåtts. Under 2026 kommer följande granskningar som genomfördes år 2024 att följas upp:

- Granskning av kontinuitetsplanering inom äldreomsorgen
- Förstudie om barnkonventionen
- Granskning av Väsby Entré
- Granskning av leasingavtal
- Granskning av styrning av fastighetsunderhåll
- Granskning av Herrgårdsvillan

6. Lekmannarevision

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen och dess bolag är ett viktigt instrument för ägarens, det vill säga kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Vid sidan av den revision som enligt Aktiebolagslagen görs av yrkesrevisorer i bolagen ska också de förtroendevalda revisorerna granska verksamheten. I den rollen är de förtroendevalda revisorerna lekmannarevisorer enligt aktiebolagslagens regelverk. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar-/ styrperspektiv där ägardirektiven utgör en väsentlig grund för granskningen.

7. Fördelning av bevakningsansvar

För att effektivisera arbetet har revisorerna delat upp arbetet och tagit på sig ett särskilt bevakningsansvar för vissa styrelser/nämnder enligt följande:

- Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen: samtliga revisorer med särskilt ansvar för Malin Lybecker.
- Teknik- och fastighetsutskottet: samtliga med särskilt ansvar Jan Fäldt och Joe Frans
- Övriga KS-utskott: samtliga med särskilt ansvar Malin Lybecker
- Bygg- och miljönämnden: Joe Frans och Jan Fäldt

- Utbildningsnämnden: Jan Fäldt och Joe Frans
- Socialnämnden: Jon Niklasson och Ann Gotting Veide
- Omsorgsnämnden: Ann Gotting Veide och Jon Niklasson
- Kultur- och fritidsnämnden: Åke Barklund och Jan Fäldt
- Överförmyndarnämnden: Åke Barklund
- Valnämnden: Åke Barklund

Lekmannarevisorer i AB Väsbyhem är Malin Lybecker och Joe Frans. Åke Barklund och Jon Niklasson är suppleanter. I övriga bolag är Malin Lybecker lekmannarevisor och Joe Frans suppleant.

I Attunda är Ann Gotting Veide vald revisor med Joe Frans som ersättare.

8. Kommunikation

Granskningen sker så långt möjligt i samarbete med dem som granskningen berör innan den formella kommunikationen och rapporteringen sker till ansvarig styrelse eller nämnd. Berörd nämnd/förvaltning ges dels tillfälle till s.k. faktagranskning innan rapport slutligt fastställs, dels att rapporten därefter överlämnas till styrelsen/nämnden.

Revisionens iakttagelser kommuniceras via revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och revisionsrapporter till berörda nämnder/verksamheter. Revisionen förmedlar även iakttagelser muntligen.

Kommunikation med kommunfullmäktige sker minst en gång per år, där bland annat revisionens inriktning och revisionsprojekt stäms av samt att revisionsberättelsen överlämnas. Revisionens rapporter översänds löpande till fullmäktiges presidium samt presenteras i kommunfullmäktige.